

DX

Waar komt eigenlijk de benaming 'radiozendamateur' vandaan. Zenden doe je via het medium `radio`. Waarom 'amateur'. Ik kan me er wel iets bij voorstellen. Zendamateurs zijn géén feestneuzen, want het is al meer dan honderd jaar geleden dat het zendamateurisme in met name Noord Amerika begon. Een honderdjarige viering had best gekund. Immers toen begon nadat Marconi de draadloze telegrafie had aan gekondigd de mogelijkheid met behulp van kleine rechtuit ontvangers grote Hartley oscillator met een draadje eraan en de code van `Samuel Morse` de draadloze communicatie. Waarom amateurisme. Maar alras bleek dat het commercieel dat vlotter ging. Vandaar zijn we sindsdien amateur. Maar je kunt je afvragen of dat met de huidige apparatuur en antennebouw nog wel zo amateuristisch is. Ook de kennis van de 'radiozendamateur' over de voortplanting van radiogoven en hoe daar mee om te gaan met technische daarop gerichte apparatuur is niet zonder weerga. Denk maar eens aan EME en en experimenten op UHF en VHF. Geef het beestje maar een naam. Is het niet beter te spreken van marconist? Mijn oude vriend Joeke van der Velde, PA0VDV, ging naar de zeevaartschool in Groningen en werd telegrafist. Maar hij is ook zendamateur. Onzin natuurlijk. De top van de bemanning van schepen moet telefonie-certificaten halen. Een radiohut op schepen bestaat niet meer. Weg met het 'amateurbedoe'.

De bakker, die goed toneelspeelt, is een acteur in zijn vrije tijd; de PPG-ovenist die aan radio doet is een goede marconist. En zo zit de zaal bij Harry Schut op de derde vrijdag van de maand vol met marconisten! En laten we ook zo langzamerhand de term amateurbanden vergeten en spreken van vrije frequentieruimte; uiteraard met de gebruikelijke grenzen en indelingen. Het wetenschappelijk onderzoek van b.v. de NASA, naar zonnenvlekkencyclus enzovoorts, en alle voorspellingen daaromtrent, is een groot gegeven goed voor de zendliefhebber. Propagatie heet dat in de vaktaal. Hoe zijn de condities vraagt de liefhebber zich af en gaat luisteren op de golflengten waarop hij de vrijheid heeft en het radio- verkeer voor hem is toegestaan. De propagatie oftewel condities, worden bepaald door het tijdstip en de richting van ontvangst. Het belangrijkste tijdstip is het jaar waarin er een maximum aan zonnevlekken is. Eigenlijk zijn de condities op alle banden prima. Een jaar of zes, zeven is er een zonnevlekkenminimum. Dan is bijv. 10 meter een zielige band. Met een enkel Europa station en soms is richting Afrika en Brazilië wat te horen. Een ander tijdstip is de drukte aan stations op de vrije frequenties. Dat heeft veel te maken met dag en nacht. Het is de avond die de meeste drukte geeft. Luister maar eens op bijvoorbeeld 40 meter in de avond en de voornacht. Dan denk je dat het halve oost-blok actief is. Maar ga je naar een uur of 4 in de morgen dan zijn ze in Midden-Amerika wel wakker en ook wel

het oosten van de Stille Oceaan. En zo draaien de condities het wereldje rond. De richting van ontvangst kan worden bepaald danwel beïnvloed met draaibare antennes of antennes met een lage opstralingshoek. Daarover is in de handboeken en de literatuur genoeg te vinden. Succes met de DX. DX is in maar CW ook.

73 Teun PAØTAU